

Esitadasi **Di mpátíri tɔ̀ tìi náàntì**

Esitadasi nè Nɛemii de kó yepáte yedé ti náá nSifube bè do pĩm̀m̀ú bè kékònnè Babidɔ̀nni kè bèè konní be èi Sedisadɛmmu, be kó tináàntì nti.

Tìi wàri de kó yepáte yedé ye mieke tìi d̀̀ò t̀̀inti yebie ntek̀̀ùtè mieke. Esitadasi kó dipátíri ti náá mPeresi tenkè kóo kpà̀tì Siduusi pàmè mme kuce meketimè Sifube kè bè konní Sedisadɛmmu. Bè do konní kékèté kémaá diwũ̀t̀̀nni ndi bè do feu dè iwũ̀ Kuyie, de kó dif̀̀onkúò yebie mmayè kè bèè maá Kuyie ncĩ̀ètè Dadiyuusi tu dii m̀̀nni okpà̀tì (5:1-2). Asee nè Sakarii bè tu dii m̀̀nni ndi Kuyie mpã̀nã̀nã̀ntì náam̀̀bè. Kè dɛndɛ p̄̀è̀tè kè Peresi tenkè kóo kpà̀tì Aditakisii t̄̀o Esitadasi wèè do tú ikuó niùtì nè i wà̀tì Sedisadɛmmu, kòo yáúk̀̀unne benitibè k̀̀nti Kuyie mbáámm̀̀ù bíékè.

Di mpátíri náàntì duó ke d̀̀ommè

1. Okpà̀tì duómmè dinùù Sifube kè bè bo kò nkémaá Kuyie ncĩ̀ètè 1
2. Sifube bèè kò nKuyie ncĩ̀ètè kó mumarim̀̀ù 2
3. Bè íimmè Kuyie mbáámm̀̀ù 3
4. Be dootit̀̀bè kó tináàntì k̀̀nto k̀̀tuɔ̀kenè bè baámmè diyentéban̄̀ni 4-6
5. Esitadasi p̄̀i mm̀̀ù t̄̀omm̀̀ù 7-10

Okpà̀tì Siduusi duómmè dinùù kè Sifube bo kò nkémaá Kuyie ncĩ̀ètè

¹ Pɛrɛsi tenkè kóo kpààtì Siduusi kpàtì benni ketirì miɛkɛ kè ti Yiè nKuyie nní ndó kédòò kù do nàké tì ku pããnáãntì náãntò Sedemii kòò tì wàri. Mɛm̀mɛ ti Yiè nKuyie mbenkɛmè okpààtì Siduusi ò dò nkédòò tì kòò tì wàri, kɛpĩɛkɛ kɛ dò: ² Ti Yiè nKuyie nkùù bo kɛĩnkè kuù n duó nyekpààtiyɔ yemɔu kutenkù kè n yè baké. Kuù n nàké kɛ tú n kù maá tɛɕĩɛtè Sedisadɛmmu Sudaa tenkè miɛkɛ. ³ Dɪndi bèè kó dimàà tu ku kɔbɛ kù ndi bonè kè di kɔtɛ Sedisadɛmmu Sudaa tenkè kè kù maá tɛɕĩɛtè. Kuyie nyIsidayɛribɛ tũ nkù bo Sedisadɛmmu nwe. ⁴ Isidayɛribɛ bo yèè kàrè kɔbɛɛ yíé timátì pɛítì nè mɛsɔɔ nè tinentì nè iwũɔ kè bè pãnè yepãrè bɛ yèmmè kpɛyɛ ti Yiè nKuyie nɕĩɛtè marimù kpéi nSedisadɛmmu.

⁵ Mɛm̀mɛ Sudaa wuɔ nkɔbɛ kó bɛkótíbè nè Bensamɛɛ kɔbɛ nè ikuó niùbè nè Defiibɛ Kuyie nnapɛ bèè kó mɛyèmmè kè bèè íté kɛbáátí kɛ bo kò nSedisadɛmmu kɛmaá ti Yiè nKuyie nɕĩɛtè. ⁶ Kè bɛ pɛɛtitɔbèè bè teennè mɛsàà nké bè pãmmú timátì pɛítì nè mɛsɔɔ nnè tinentì nè iwũɔ nè tinentì tɛtì tii donku yóù, bè í nkàannè ketíkɛ bèè dó kɛpã nè bɛ yèmmè bɛ kó yepãrè.

⁷ Dɛ kó difɔnkùò kòò kpààtì Siduusii duó nkè bèè dennɛní ti Yiè nKuyie nɕĩɛtè kó tinentì okpààtì Nebukannesaa do tùóté tì kɛtanné o bɔɔɕĩɛtè. ⁸ Kòò duó nkè odítisɔnniwè Mitidedati tì dennɛní kɛkaa nké tì duó nSudaa kɔbɛ kóo kpààtì Sebasaa. ⁹ Ntɛ bè do kàa ndɛ kó tinentì kè tì mmàmè: Mɛsɔɔ nyɛbɔ sipísitàãti, timátì pɛítì yɛbɔ tekɔupíítè (1000), yɛsɛ sipísidè nè yèwɛi. ¹⁰ Isɔɔbòòkɛ sipísitàãti, timátì pɛítì ibòòkɛ isààyi tekɔupíítè (1000), itɛi ìì kó kuwen-

niku í ì mǎnnè sikǎusìnàà nè tɛpíítè (410) nè titɛtì tɛkǎupíítè (1000). ¹¹ Kè bèè tì bàtɛ tísǎnɛntì nè timátì pèítì kɛtì kè tì rǎbo sikǎupísìnùmmù nè sikǎusìnàà (5400), kè Sebasaa ndè tǎ ðɛmǎu bè iti ðii mǎnnì kɛ kũnti Sedisadɛmmu.

2

Sifubɛ bèè do kò nSedisadɛmmu bè do mamè

¹ Ntɛ Isidayɛɛribɛ do ité Babidǎnni okpǎàtì Nɛbukannɛsaa do pǎrǎmù bè kè bè ntú tidaatì o ciɛ, kéíté kékonní Sedisadɛmmu Sudaa tenkè bá wè kòo kari o ɛì. ² Ntɛ bèè do bè ni bɛ yètè: Sodobabɛɛdi nè Sosuwɛɛ nè Nɛemii nè Sedayaa nè Ededayaa nè Maadosee nè Bidisanni nè Misipaadi nè Bikibaii nè Deummu nè Baana.

Bèè naàmùntì tu tii:

³ Padosi kó kunaàmùnkù kǎbɛ do bo sikǎupísìdè nè tɛkǎùtè nè sipísìyiekè nè bèdébè mbɛ (2172).

⁴ Kè Sefatia naàmùnkù rǎbo sikǎusitǎātì nè sipísìyiekè nè bèdébè (372).

⁵ Kè Adaa naàmùnkù kǎbɛ rǎbo sikǎusìyiekè nè sipísìyiekè nè bènùmmù (775).

⁶ Kè Pasati-Mǎabu naàmùnkù kǎbɛ rǎbo sikǎupísìdè nè sikǎusìni nè tɛpíítè nè bèdébè (2812), Sosuwɛɛ nè Soabu bɛ yaàbí nyi.

⁷ Kè Edammu naàmùnkù kǎbɛ rǎbo tɛkǎupíítè nè sikǎusìdè nè bènàà (1254).

⁸ Kè Satuu naàmùnkù kǎbɛ rǎbo sikǎusìwɛi nè sipísìnàà nè bènùmmù (945).

⁹ Kè Sakaii naàmùnkù kǎbɛ rǎbo sikǎusìyiekè nè sipísìkuà (760).

¹⁰ Kè Bani naàmùnkù kǎbɛ rǎbo sikǎusìkuà nè sipísìnàà nè bèdébè (642).

- 11 Kè Bəbahi naàmùnkù kəbe mbo sikəusikuò nè sipísidé nè bətāāti (623).
- 12 Kè Asikadi naàmùnkù kəbe mbo tekəupíitè nè sikəusidé nè sipísidé nè bədébè (1222).
- 13 Kè Adonnikammu naàmùnkù kəbe mbo sikəusikuò nè sipísikuò nè bəkuò (666).
- 14 Kè Bikibahi naàmùnkù kəbe mbo sikəupísidé nè sipísìnùmmù nè bəkuò (256).
- 15 Kè Adinni naàmùnkù kəbe mbo sikəusìnàà nè sipísìnùmmù nè bènàà (454).
- 16 Kè Ateε naàmùnkù kəbe Esekiasi yaabí mbo sipísìwei nè bəni.
- 17 Kè Besahi naàmùnkù kəbe mbo sikəusitāāti nè sipísidé nè bətāāti (323).
- 18 Kè Yoda naàmùnkù kəbe mbo tekəùtè nè tepíitè nè bədébè (112).
- 19 Kè Asummu naàmùnkù kəbe mbo sikəusidé nè sipísidé nè bətāāti (223).
- 20 Kè Kibaa naàmùnkù kəbe mbo sipísìwei nè bènùmmù.
- 21 Kè Betideεmmu kó tēheitè kəbe mbo tekəùtè nè sipísidé nè bətāāti (123).
- 22 Kè Netofaa kó tēheitè kəbe mbo sipísìnùmmù nè bəkuò.
- 23 Kè Anatəti kó tēheitè kəbe mbo tekəùtè nè sipísidé nè bəni (128).
- 24 Kè Asimafeti kó tēheitè kəbe mbo sipísìnàà nè bədébè.
- 25 Kè Kidiati-Yeadimmu nè Kefidaa nè Bedəti de kó yehəkè kəbe mbo sikəusiyiekè nè sipísìnàà nè bətāāti (743).
- 26 Damaa nè Kebaa kè de kó yehəkè kəbe mbo sikəusikuò nè sipísidé nè òmáà (621).
- 27 Kè Mikimasi èi kəbe mbo tekəùtè nè sipísidé nè

bèdébè (122).

²⁸ Beteedi nè Aii kè de kó yehékè kabe mbo sikousidé nè sipísidé nè bètããti (223).

²⁹ Kè Nèbo kó tēheitè kabe mbo sipísìnùmmù nè bèdébè.

³⁰ Kè Makibisi èi kabe mbo tekòutè nè sipísìnùmmù nè bèkuò (156).

³¹ Kè Edammu tòù kó kuṇaàmùnkù kabe mbo tekoupiítè nè sikousidé nè sipísìnùmmù nè bènàà (1254).

³² Kè Adimmu naàmùnkù kabe mbo sikousitàãti nè sipísidé (320).

³³ Dòdi èi nè Adidi nè Onṳṳ kè de kabe mbo sikousiyiekè nè sipísidé nè bènùmmù (725).

³⁴ Kè Sedikoo èi kabe mbo sikousitàãti nè sipísìnàà nè bènùmmù (345).

³⁵ Kè Sennaa èi kabe mbo sikoupiísitàãti nè sikousikuò nè sipísitàãti (3630).

³⁶ Kè ikuó nìùbè Yedaya naàmùnkù kabe Sosuwee yaabí mbo sikousiwei nè sipísiyiekè nè bètããti (973).

³⁷ Kè Imee naàmùnkù kabe mbo tekoupiítè nè sipísìnùmmù nè bèdébè (1052).

³⁸ Kè Pasuu naàmùnkù kabe mbo tekoupiítè nè sikousidé nè sipísìnàà nè bèyiekè (1247).

³⁹ Kè Adimmu naàmùnkù kabe mbo tekoupiítè nè tepíítè nè bèyiekè (1017).

⁴⁰ Defiibe nè Sosuwee nè Kadimiēdi Odafia kè be yaabí mbo sipísiyiekè nè bènàà.

⁴¹ Kè Asafu naàmùnkù kabe mbo tekòutè nè sipísidé nè bèni (128) beè do tú bedèmbè Kuyie nciētè mieke.

⁴² Sadummu nè Ateε nè Tadiməə nè Akubu nè Atita nè Sobaii beè kó ibí do tú bèè bàa Kuyie nciḗtè kó yebòrè kè bè mbo tekàùtè nè sipísitàāti nè bèwei (139).

⁴³ Tisisa nè Asufa nè Tabaəti beè kó tinaàmùntì kəbe do pī mmutōnyəðmmù Kuyie nciḗtè miεke,
⁴⁴ nè Kedosi nè Siyaa nè Padonni be naàmùntì kəbe,
⁴⁵ Debannaa nè Akaba nè Akubu be naàmùntì kəbe,
⁴⁶ Akaabu nè Sammudaii nè Annani be naàmùntì kəbe,
⁴⁷ Kidedi nè Kasaa nè Edaya be naàmùntì kəbe,
⁴⁸ Edetisinni nè Nεkoda nè Kasammu be naàmùntì kəbe,
⁴⁹ Usaa nè Pasiyaa nè Besaii be naàmùntì kəbe,
⁵⁰ Asina nè Meunimmu nè Nefusimmu be naàmùntì kəbe,
⁵¹ Bakibuku nè Akufa nè Aduuri be naàmùntì kəbe,
⁵² Basiduti nè Mεyida nè Adisa, ⁵³ Badikosi nè Sisedaa nè Tamasi be naàmùntì kəbe, ⁵⁴ Nesiasi nè Atifa be naàmùntì kəbe.

⁵⁵ Sadoməə kó betōmbè kó tinaàmùntì kəbe do tú: Sotaii nè Sofedeti nè Peduda be naàmùntì kəbe,
⁵⁶ Yaada nè Dadikonni nè Kidedi be naàmùntì kəbe,
⁵⁷ Sefatia nè Atidi nè Pokedeti-Asebaimmu nè Ami be naàmùntì kəbe.

⁵⁸ Beməu kè bèε wēnné kémbə sikəusitàāti nè sipísìwei nè bèdébè (392).

⁵⁹ Bèè do itè Babidənni kékò nSedisadεmmu kε í nna kénáké weti weti kébenke bè tumè Isidayεεribe. Bèè do bonní bè mbe Tedi-Mεdaa nè Tedi-Adisaa nè Kedubu nè Adanni nè Imεε. ⁶⁰ Dedaya nè Tobiya nè Nεkoda be naàmùntì kəbe mbe kè bè mbo sikəusikuə nè sipísìnùmmù nè bèdébè (652).

⁶¹ Ikuó nìùbè miεke kè bèmabè mbo: Obayaa nè

Akikoti nè Badisidaii be naàmùntì kòbe. Badisidaii do tùóté onitipòkù mǎu nwe kòò tu Kadaadi èi kou, kòo tùóté de kó diyètìrì. ⁶² Kè bèe wammú o botí kó diyètìrì kémónté, ké bè bàa ikuó tómmú. ⁶³ Kè kùmándáà bè bàa ke dǎ bè báá di bè pǎ mùù dìi Kuyie kénkémúnè ikuó niùti bo beémme Kuyie nnè ikuó nenti bè tu ti udimmu nè tumimmu.

⁶⁴ Bemǎu kè bèe wēnné kémbo sikǎupísìnàà nè sikǎupísidé nè sikǎusitǎāti nè sipísikuò (42360), ⁶⁵ ke né mbúútí tidaati nè benitipotǎmbè kè bembè mbo sikǎupísìyiekè nè sikǎusitǎāti nè sipísitǎāti nè bèyiekè, (7337) kè benitidadembè nè benitipodembè, kè bembè mbo sikǎusidé (200). ⁶⁶ Kè sisēī mbo sikǎusìyiekè nè sipísitǎāti nè sikuò (736), sǎmmarímú nè sisēī dè wēnné ke peité si kè si mbo sikǎusidé nè sipísìnàà nè sinùmmù (245). ⁶⁷ Kè yòyóbè mbo sikǎusìnàà nè sipísitǎāti nè bènùmmù (435) kè sǎmmarímúbè mbo sikǎupísikuò nè sikǎusìyiekè nè sipísidé (6720).

⁶⁸ Bè tùòke dìi mǎnni Sedisademmu ti Yiè nKuyie nǎǎtè kó dihei kè be cǎi kó bekótìbè mabèe pǎmmú be yèmmè kó yepǎrè kè bè bo wēte kémaánè Kuyie nǎǎtè te fǎtìrì. ⁶⁹ Kè bèe pǎ be wērímú mǎmè kè de kó yepǎrè mbo yesǎwèrè sikǎupísìkuò nè tekǎupítè (61000), medítìbii sikǎupísìnùmmù (5000), yekǎutéyaàbòrè tekǎùtè (100).

⁷⁰ Ikuó niùbè nè Defiibe nè betǎbè bèè tu bedembè nè bèè bàa Kuyie nǎǎtè kó yebòrè nè bèè tu betǎmbè te mieke, kè bèe kari yehékè bè bè duó nyè kè Isidayeeriibe sǎmbèe kari be ekè bè do te yè nè dimǎnni.

3

Sosuwee nè Sodobabæedi bè wête ke ïmmè Kuyie mbáámmù

¹ Dibenni tánkù yiénwè miæke ke sǒ nyIsidayæeribe kàri be ekè ke dèè. Kè bèe wënné dinùù òmáà kétéí nSedisadæmmu. ² Kè Yotisadaki bire Sosuwee nè o tebíi ikuó niúbè tǎbè nè Sodobabæedi Seditieri bire nè o tebíi kè bèe íté kémaá diwũòtǎnni Kuyie nyIsidayæeribe tũ nkù kpéi nke bo kù fié iwũò kù do dúó nyii kuó ku kóo tǎnti Mǎyiisi kòo ì wǎri ì yē ndè ndómmè. ³ Bá nè bè do me ndémè dihei yembè kè bèe wête kémaá ti Yiè nKuyie ndiwũòtǎnni di do bo dii fǎtiri kékíé iwũò, dikũnweñni kpèyi nè kuyuoku kpèyi. ⁴ De kó difǎnkúò kébaá ntítouti kó dibanni tì wǎri ke yëmmè kékíé Kuyie nyiwũò bè do dò nké ì fiémè, dibanni kó yewe miæke bá dii yiè nè di kó iwũò ì dò nkémámè, ⁵ kékíé bè òó fié ì bá dii yiè kétuo, kékíénè otánkù pánwè kó dibanni kpèyi nè ti Yiè nKuyie nkó yebaa nteyè kpèyi. Ke né mbúúti be yëmmè kó yepǎrè bè do kù pǎmmú yè. ⁶ Otánkù yiénwè kó diyiè ketiri kè bèe keté bè bo nfeumè ti Yiè nKuyie nyiwũò ke tuò mbá bè mu nyí dóú ti Yiè nKuyie ncǐètè kó dipũ.

⁷ Kè bèe yietí idiítí betácíèbè nè bedayaábè, kéduó ntidiiti nè menaà nnè mekùò nSitǒò nè Tiiri èi kǎbe kè bè bo kǎte Dímaa kéwaá ndetekperè kó ideí ké dè tannéni dàméèrì, kè dèe cúté Safaa èi. Peresi kóo kpààti Siduusi weè do bè dúó ndinùù kè bèe mè dǎò. ⁸ Dibenni dérinnì do ndi nè bè tũòkemè Sedisadæmmu Kuyie ncǐètè borè otánkù

odérì miεke. Kè Sedobabεedi Seditieri birε nè Sosuwee Yotisadaki birε nè be tebiù nè ikuó niùbè nè Defiibe nè Isidayεeribe sɔmbε bèè do konní Sedisadεmmu, kè bèε keté mutōmmú. Bè do tããtè Defiibe miεke nke bedapàmbè bèè màke yεbie nsipísidé sídè kéntɔ ke deètìnko, kè bè nni ti Yiè nKuyie ncĩètè kó mutōmmú. ⁹ Mεm̄mε Sosuwee nè o bí nè o tebiù Kadimiedi nè o bí nè Odaya kó ibí, kè bèε w̄enné dinùù òimáà kénni Kuyie ncĩètè kó betōmbè kè Enadadi naàm̀̀nkù kɔbe Defiibe mbè teénné.

¹⁰ Bemaribè dɔú nd̀̀i m̀̀nni ti Yiè nKuyie ncĩètè kó dipũ̀̀ kè ikuó niùbèε dáátí ikuó yààti kénheu sihéú, kè Defiibe Asafu naàm̀̀nkù kɔbeε túóté tikāpentí ke bo sántenè ti Yiè nKuyie, Dafiti Isidayεeribe kóo kpààti do tì w̄ari ke yē ndè ndōmmè.

¹¹ Kè bè ndiè ke sántí ti Yiè nKuyie nke kù dɔúnnè mutōmmú kè betòbè c̀̀ú nke tú kù wennimu ke dó Isidayεeribe sáã. Kè beǹ̀tìbè bem̄u yíútí ke sántí ti Yiè nKuyie mbè dɔú mm̄èε kpéi ku cĩètè kó dipũ̀̀.

¹² Kè ikuó niùbè kusũ̀̀kù nè Defiibe kusũ̀̀kù bèè kòtè ke do yà Kuyie ncĩètè ketitè, kè bεmbe nti yedab̀̀ò mbè dɔunko ò̀̀i m̀̀nni ti Yiè nKuyie ncĩètè kó dipũ̀̀, kè betòbè bie yíútí. ¹³ Bè í nna ke bàte iyútii nè yedab̀̀ò, dè do yiè ke dé̀̀tírí mediè mme.

4

Sifube dootitòbè do dómè kécónné mutōmmú

¹ Kè Sudaa kɔbe nè Bensamεε kɔbe kè be dootitòbèε keè bèè konní Babid̀̀nni bè maám̄é ti Yiè nKuyie nyIsidayεeribe tũ̀̀ nkù cĩètè, ² kéíté kékɔte káyà Sodobabεedi nè Sosuwee nè beheik̀̀nkótíbè mabè

ké bè nàké ke dò: Ti dó ke di wënnénèmu kè ti maá Kuyie ncîètè, ti tũmmu di kó Kuyie. Nè Asidii kóo kpààti Eɗi-Adonni ti tɔnímè die nti kù feumu iwũɔ.

³ Sodobabɛɛdi nè Sosuwee nè Isidayɛɛribɛ kó bekótíbè kè bèe bè nàké ke dò: Dè báá yie nkè tí wënné tɪnti nè dɪndi kémaá ti Yiè nKuyie nti tũ nkù tɛcîètè. Tíi dò nké tɛ maá timáà. Pɛɛsi kóo kpààti Siduusi weè ti duó ndinù.

⁴ Kè diheì kɔbe íté kécómmú ke bo yárikùnnɛ Sudaa kɔbe kɔnti ké bè ãnné kufɔwáá nkè bèe yóu mumarimù. ⁵ Kè bèe yietí Pɛɛsi kóo kpààti tɔmbè kè bè bo cónné nKuyie ncîètè marimù kó mutɔmmú. Kè bè mme nhɔ Siduusi kpàti timou miɛke kɛtannènko Dariyuusi kpɛti miɛke.

Bè nàkémè okpààti Aditakisɛsi Sifubɛ kpéi

⁶ Okpààti Siduusi kpàti ketírí diì mɔnni ndi Sifubɛ dootitɔbè wàrimè dipátíri kɛwátí Sudaa tenkè kɔbe nè bèè bo Sedisadɛmmu.

⁷ Aditakisɛsi tu diì mɔnni Pɛɛsi kóo kpààti, kè Bisidammu nè Mitidedati nè Tabɛɛdi nè be tɔntitɔbè mabè, kè bèe ò wàri dipátíri nè Aramu eì kɔbe kó tináànti.

⁸ Kè Deummu kùmándáà nè opátíwáàti Simisaii kè bè múnke wàri dipátíri okpààti Aditakisɛsi bèè bo Sedisadɛmmu be kpéi nke dò:

⁹ Mí nkùmándáà Deummu nè opátíwáàti nè titɔntitɔbè bèè bo Dinni eì nè Afadisataki nè Tadipedi nè Afadasi nè Eɗɛsi nè Babidɔnni nè Susi nè Dena nè Edammu de kó yehékè kɔbe, ¹⁰ nè ibotí tɛi okpààti diɛwè Asinnaɓaa do pĩrmúni bè ké bè kànnɛ Sammarii nè kukó nhɛfadati yáà kó yehékè tɛyè.

11 Nte bè do wàri dī pátiri kédúo nhokpàati Aditakisesi ke tú: Tínti a kó betōmbè nè bèè bo kukó nyàà nè betōbè, tī da wàri di mpátiri, 12 ke dó ké da náké kētú Sifube bèè iténí a cie ke konní Sedisadεmmu bè wēte ke maámu dihei dī do yete a kpeti, dihei yonkuri, bè ínkomu iduotí ke dammù ke bo dǔ ndipũ. 13 Okpàati, á nyé ke dò nkè bè wēte ke di maá ke í ndi duotí di nìtibè ténke í yóo nyieti dàmpòò yoo dihei kó idítí yoo tipotanti kpeyi de mǎnni a nyé ke dò nha eì cītemu. 14 Deè te tínti bèè tu a kpàatiyuu kōbe ke da mǎkenè metaummè dè í ti naati bè bo da sènkèrìmè, deè te kè ti dó ké ti nda náké. 15 Kàa fié dihei kó yepáte de kó benìtibè kó tináànti káyà de kó dihei do yetemu bekpàatibè kpeti kéndǎri bè í dó dè, bè baa yetírímu bekpàatibè nè bè bomè, deè do te kè bèe pǎnte be eì. 16 Ti da náámmu ke tú kàa yóu kè bè wēte ke maá dihei ke í nyiduotí a ténke í yó mmǎke ketenkè kukó nyàà.

Okpàati Aditakisesi bè ténémè dipátiri

17 Memme kòo kpàati wàri ké bè téné ke dò: Mí nhokpàati mí wàri di mpátiri kùmandáà Deummu nè opátiwǎati Simesaii, nè betōntitōbè bèè bo Sammarii nè betōbè bèè bo kukó nyàà mí di dǔnko.

18 Dipátiri di n duǎnni dī, bè dī nni nkàammu ke n cǐí. 19 Kè n duó nkè bè fié yepáte ke sǐ nde kó dihei nè dī bomè di í yíe mbekpàatibè kpeti, ke ãà yekpàrè bá dī mǎnni ke yetírí bekpàatibè. 20 Bekpàatidiebè do buotémmu Sedisadεmmu kémbaké kukó nyàà kó yehékè kè bè mbè yieti dàmpòò nè iheikèndítí nè tipotanti kpeyi. 21 Nè de kpéi duǎnnè ké bèe cónné

mutōmmú ke báá sɔɔtɛ mumarimù kénkémúnè m bo wɛtɛ kéduómme dinù. ²² Dí ndake ke báá wánnè de kó tináaṅti kè mɛɛ dɔke de kó mɛcaarimè bo nsɔké ke déúkú kè dè ti yonkenè tínti bekpààtibè.

²³ Bè kàa ndì m̀nnì okpààti Aditakisesi wàri d̀i pátiri kùmàndáa Deummu ìkè nè opátíwáàti Simɛsaii nè betōntitɔbè kè bèe íté mɛcãã kékɔtɛ Sedisadɛmmu Sifube borè ke neinè behããp̀mbè kécónné mutōmmú nè muwɛrímú. ²⁴ Mɛ̀mme Kuyie ncĩtè marimù kó mutōmmú còmmúmè Sedisadɛmmu, kécómme kè dè yàa tuɔkenè Pɛresi kóo kpààti Dadiyuusi kpàti benni d̀eri.

5

Bè wɛtɛ kɛsɔtɛmè Kuyie ncĩtè kó mumarimù

¹ Kè Kuyie mpããnáaṅti náam̀bè Ido bire Sakarii nè Asee, kè bè mbè nàa nKuyie mpããnáaṅti Sifube bèè bo Sudaɔ tenkè nè Sedisadɛmmu. Kè bè bè nàa nKuyie nyɪsidayɛɛribe tũ nkù kùu bè baké kù bè nàké tì. ² Mɛ̀mme Sodobabɛɛdi Seditieri bire nè Sosuwee Yotisadaki bire kè bèe íté kɛpĩ nKuyie ncĩtè mumarimù Sedisadɛmmu mieke, kè Kuyie mpããnáaṅti náam̀bè bè bonè ke bè teénnè.

³ De m̀nnì kè kukó nyàa kóo kùmàndáa Tatennaii nè Sedaɔ-Bosinaii nè betōntitɔbè, kè bèe kɔtɛ kɛbeke Sifube ke d̀: We ndi duó ndinùu kè di maà Kuyie ncĩtè ke ínko iduotí? ⁴ Di yètè tu ba díndi bèè maà dihèi ke ínko iduotí?

⁵ Kè Kuyie mme nní m̀bonè Sifube kó bekótibè bá bè í cònné be tōmmú, kè bè nsɔké mutōmmú kékémúnè bè bo duómme okpààti Dariyuusi yepáte kòo bè t̀nné o kperi de kó tináaṅti ìnkè.

Sifube dootitabè wàri dìi pátíri ke duó nDariyuusi

⁶ Nte dipátíri kukó nyàà kóo kùmàndáà Tatennaii nè Sedaa-Bosinaii nè betõntitabè bè do duó ndiì pátíri Dariyuusi. ⁷ Nte bè do di wàri mèè botí: Okpààti diewè Dariyuusi ti da dũnkõmu, mbo kè dè naati.

⁸ Okpààti ti dó ké da náké ke tú: Ti kòtemu Sudaa kabè kó dikarì Kuyie nciētè borè ke sǒ mbè màà Kuyie nciētè nè yetárè ke commu yesǎnkè imarì cuokè ke pǐ mmutõmmú mesàà nkè mù kèrì. ⁹ Kè ti beke bèè ni mutõmmú, wèè bè duó ndinùù kè bè màà Kuyie nciētè ke íinko dihei kó iduotí? ¹⁰ Kè ti bè biéké be yètè ke yè wàri ke bo yè nda duó. ¹¹ Kè bè ti tǝ́nné ke tú, bè tu Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ku kabè mbè, kè be kóo kpààti diewè mǝù wèè do màá Kuyie nciētè nè dimònni. ¹² Kè be yembèè cààrè Kuyie nkùù bo keĩnkè kè ku miekeè bè yè, kè kùu duó nkè Kandee kabè kóo kpààti Nebukannesaa wèè bo Babidõnni kòo bè pònte ke taunnè Kuyie nciētè ké bè kònnè Babidõnni kè bè ntú tidaati. ¹³ Mèmme okpààti Siduusi kpàti benni ketiri mieke kòo duó ndinùù ke dò bèè wēte ké tè màá. ¹⁴ Kòò tùóté Kuyie nciētè nenti mesǝ nnè timáti péiti okpààti Nebukannesaa do tùóté tì Kuyie nciētè mieke Sedisadõmmu kékònnè Babidõnni kétanne tebǝnciētè, kòo tì duó Sesibasaa wèè tu be kóo kùmàndáà. ¹⁵ Kòo ò náké ke tú wèè tùóté de kó tinenti kékòtenè Sedisadõmmu Kuyie nciētè borè kéwēte ké tè màá te fǝ̀tìrì. ¹⁶ Mèmme kè Sesibasaa kòte ke pũ̀tè Kuyie nciētè Sedisadõmmu kè bè kpaá ke tè màà, bá tè í dèè. ¹⁷ Okpààti kàa bo

ye mbèe fié Babidɔnni kóo kpààti kó yepáte kényà kè nsà kòo kpààti Siduusi mènke do duó ndinùù ke dò bèe wète kémaá Kuyie ncíètè Sedisadɛmmu. Kè bè dèè okpààti, á ti náké a yèmmè dòmmè de kó tináànti ìnkè.

6

Okpààti Dariyuusi bè tɛ́nné tì

¹ Mèmmè kòo kpààti Dariyuusii duó nkè bèe fié Babidɔnni èi kó tinènti nè yepáte yèè tɔ dihéi kó tináànti duó duó sii cɛ́i miéke, ² kényà kupátíkònkù makù Medii kó kutempɛ Ekibatanni èi kó tɛcɛkpetè matè miéke, kè kù cití ke wàri ke tú: Nte tì dɔ̀.

³ Okpààti Siduusi kpàti benni ketirì miéke kòo duó ndinùù ke dò: Bèe wète kémaá Kuyie ncíètè Sedisadɛmmu tɛ fòtirì tɛ pũ borè, kè bè nfeu Kuyie nyiwũɔ tɛ miéke, bèe tɛ maá kè tɛ cómmè mbo métiribè sipísitàati, mepɛkùmè mèe máà. ⁴ Bèe cónné titápièti icuó itáati tidabɛeti kucuó kùmáà, okpààti kó ditɔu kó idíítí ì yó nyietì tɛ marimù kó idíítí. ⁵ Kè dèè tukúnè Kuyie ncíètè kó tinènti, mesɔ̀ nkpeti nè timáti péítì kpeti okpààti Nebukannesaa do tɔní tì Sedisadɛmmu kékonnènní Babidɔnni bèe tì tɛ́nné Sedisadɛmmu Kuyie ncíètè bá kùù nenkù ku fòtirì.

⁶ De kó difɔ̀nkúò kè okpààti Dariyuusii wàri dipátiri kukó nyáà kóo kùmàndáà Tatennaii nè Setaa-Bosinnaii nè betɔ̀ntitɔ̀bè ké bè náké ke dò: Di bá mbè kɔ̀nnè. ⁷ Yóunè Sifube kóo kùmàndáàbè nè Sifube kó bekótibè kè bè mpí mbe tɔ̀mmú kémaá Kuyie ncíètè tɛ fòtirì. ⁸ Nte di yó mpí mmèè botí mumarimù kó mutɔ̀mmú: Díndi kukó nyáà kɔ̀be di

kó diheì kó ditəu di yietì dàm̀pòò kè ìì taà, di yó nyi nyietì betǎmbè ke báá kũnté. ⁹ Kè di ndake kénduò nyikuó niùbè dè bè bèkú dè bá diì yie. Yenaadapàà nnè yepedakè nè yepedabe bè yó nfeu dè Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ke tuò, ké nkù pǎännè tidiiì nè mukókúú nnè menàà nnè mekùò. ¹⁰ Kè di nfeu Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè iwũò ke tuò, ku dake dó yèè pǎrè kufòòku kpeye ké nkù bàännè okpààti kpéí, wenwe nè o bí kè bè nfòù. ¹¹ Kè wèè yete de kó dinùù bèe deite o cǐètè kó kudóú kóò tǎnnè kòo cǐètèe naá nditápùò. ¹² Kòo kpààti m̀əu yoo kubotí makù yete n d́ú ndii nùù, ke di pèénnè ke p̀ntè Kuyie ncǐètè Sedisademm̄u bè yu dè ku yètiri, Kuyie nku mómm̄nku kuù yóó ò poté. Mí nhokpààti Dariyuusi mí d́ú nde kó dinùù ke di d̀ nkédòò weti weti.

¹³ Mèmm̄e kè kukó nyáà kóo kùm̀andáà Tatennaii nè Setaa-Bosinnaii nè betǎntitòbè kè bèe tũnne okpààti Dariyuusi d́ú ndii nùù weti weti.

Bè do kpetémè Kuyie ncǐètè p̀ntè

¹⁴ Kè Sifube kó bekótibè bie nsaké be tǎmmú kéntũ Kuyie mpǎānāànti náam̀bè Ido bire Sakarii nè Asee bè do bè nàké tì, kédeè Kuyie nyIsidayeeribe tũ nkù cǐètè mumarimù kù do bè nàké ke yè ndè ndòmmè. Nè Pèresi tenkè kó bekpààtibè Siduusi nè Dariyuusi nè Aditakisesi bè do bè duó ndii nùù. ¹⁵ Kè bèe deè Kuyie ncǐètè mumarimù okpààti Dariyuusi kpàti benni dikuónni, otànkù

bè tu wè Adari * o yiè tǎǎnnì. ¹⁶ Isidayeeribe nè ikuó niùbè nè Defiibe sɔmbɛ nè betɔbè bèè do ité Babidɔnni kékonní Sedisadɛmmu, kè bèè ǎnné dibanni, kényǎnkunè diwèi bè maámè Kuyie ncīètè ke dèè. ¹⁷ Kè bèè fíé ku cīètè kpetímù kpéi yenaadakè tekòtè (100) yepedakè sikɔusidé, (200) yepedabe sikɔusinàà (400), kényíénè yebɔdakè tepítè nè yèdèè Isidayeeribe bá kùù wuɔ kó meyei ncīémmè kpéi. ¹⁸ Kòò kannɛ ikuó niùbè be tǎnti be tǎnti nè Defiibe sɔmbɛ bè dò nkémpí mmèè botí Kuyie ncīètè mieke mutómmú Sedisadɛmmu. Kè bè ntù nti wàri Mòyiisi páte mieke ke yé ndè ndómmè.

Bè baámmè diyentébanni

¹⁹ Dibenni pànni kóo tǎnkù ketiwè kó diyie tepítè nè dinaanni bèè kó dimàà do konní Sedisadɛmmu kè bèè baá ndiyentébanni. ²⁰ Ikuó niùbè nè be tebií Defiibe kè bèè wǎnné kédòò mɛwénkùmè kó ikuó kɛwénkúnne bɛmáà kɛfíé diyentébanni kó iwūɔ bèè konní Babidɔnni be kpéi nnè bɛmómɔmbɛ be kpéi, ²¹ kè bèè wǎnné kédi diyentébanni kó mudiì nè bèè do tú tidaati Babidɔnni ke konní, nè bèè do kpaá diheì kɛyatɛnè bɛmáà yehékè teyè kɔbe dɔori mèè yei, kɛwammú ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù. ²² Kè bèè sɔoté kɛmbaà mpéèbè bèè í kɔɔrenè mutie mùù muuti be kó dibanni ke nyǎnkunè diwèi ke dò yewe yeyiekè. Ke yé ti Yiè nKuyie ndo bè dòòmè mesàà nkékááké

---

* **6:15** Adari: Bè do kaa mmèè botí be kó betààbè nè ti kaammè yie ndè í wè. Be kóo tǎnkù Adadi berínè ti kó betààbè odéri nè tǎánwè de cuokè nke (dewannè nè tibénti de cuokè).

Asidii kóo kpààtì yèmmè kòo bo bè teennè Kuyie bembè Isidayεεribε bè tū nkù cīētè marimù.

7

Ikuó niùtì Esitadasi kó tináàntì

1-6 Pεεsi kóo kpààtì Aditakisési kó tikpàtì miεε nke onìtì bè tu wè Esitadasi ò konnìmè Babidònni. Ò do tú ikuó niùtì diεwè Anòó kó kufuku kou mòu nwe. Weè peité Pinasi kè Pinasii peité Abisuaa kòo peité Bukii kè Bukii peité Uusii kòò me ntó peité Sedaya kè Sedayaa peité Mεdayəti kè Mεdayətii peité Aitubu kè Aitubuu peité Sadəki, kòo peité Sadummu, kè Sadummuu peité Idikiya, kè Idikiya peité Asadia, kè Asadiaa peité Sedaya, kòo peité Esitadasi. Bè do bè pīrmú kékònnè Babidònni, kè wè wēte kékonnì Sedisadεmmu. Esitadasi do tú wèè yé wènwe Kuyie nyIsidayεεribε tū nkù kuó, kù do duó nyi Məyiisi. Kè Kuyie nní nhò bonè kéduó nkè Pεεsi kóo kpààtì ò duó nwè ò beké dèè kó dimàà. ⁷ Dè do tú okpààtì Aditakisési kpàtì benni yiénni ndi Isidayεεribε miεε, kè ikuó niùbè mabè nè Defiibe nè bedèmbè nè bèè bàa yebòrè nè bèè tu betōmbè Kuyie ncīētè miεε bè tūòkenímè Sedisadεmmu. ⁸ Dii benni yiénni kóo tǎnkù nummuwè miεε nke Esitadasi konnìmè Sedisadεmmu. ⁹ Ò do ité Babidònni dibenni tǎnkù ketiwè kó diyie ketiri ndi, kè Kuyie nní nhò bonè kòo tuəke Sedisadεmmu nè kusààkù otǎnkù nummuwè kó diyie ketiri. ¹⁰ Esitadasi do duó nho yèmmè mme kénkaa ti Yiè nKuyie nkuó pátiri ke dəori ì yèmmè, kėtié nyIsidayεεribε Kuyie nkuó nè ku tannò.

*Okpààti Aditakisesi do duómme mutōmmú
Esitadasi*

¹¹ Nte okpààti Aditakisesi do duó ndii pátiri Esitadasi wèè do tú ikuó niùti, ke wãũ Kuyie nkuó nè ku tannò ke dè tiè nyIsidayεεribe. ¹² Kè de kó dipátiri wàri ke tú: Mí nhokpààti diεwè Aditakisesi múi wàri dipátiri ke da dɔu nfɔ́ nhεsitadasi Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ku kuó niùti wèè ì wãũ.

¹³ N duómme dinùù ke tú bèè kó dimàà bo n kó dikpààtiyuu mieke ke tú Isidayεεribe, ikuó niùbè yoo Defiibe ke dɔ́ kékò nSedisadεmmu bè bo na ké da neinè. ¹⁴ Mí nhokpààti nè nh èi kó betũmbè bèyiekè tũ wēnné ke da duónko Sudaa kɔbe tenkè Sedisadεmmu, kàa bo yà kè nsà kè bè tũ nKuyie nha tũ nkù kuó pátiri a tɔ di yēmmè. ¹⁵ Kàa bo ntɔ mí nhokpààti nè n kó betũmbè ti yēmmè kó yepãrè mesɔɔ nnè timátì pèitì ti pã dè Kuyie, kùù cĩètè bo Sedisadεmmu, Isidayεεribe tũ nkù. ¹⁶ A múnkεε cuónè Babidɔnni kó kutempè nkɔbe ikuó niùbè nè cénkoo kɔbe duó nyèè pãrè kè yè bo kò nSedisadεmmu nKuyie ncĩètè kpéi, yèè tu timátì pèitì nè mesɔɔ. ¹⁷ Nè de kó timátì pèitì nti, a bii yóó doñnèmè yenaadakè nè yepedakè nè yepedapàà nnè tidiitì nè menaà dèè òɔ kɔorenè, kàa dè tũò ndiwũõtɔnni ñnkè Kuyie ncĩètè mieke Sedisadεmmu. ¹⁸ Timátì pèitì nè mesɔɔ ndèè bo nkpaá dí dè dɔ̀nè di dómè fɔ́ nnè a tebíi kéntũ nKuyie di tũ nkù dómè. ¹⁹ Kuyie ncĩètè nenti bè da duó nti ku cĩètè tōmmú kpéi, ntɔ ti ké kù duó nku cĩètè Sedisadεmmu. ²⁰ Kè dèmarè kpaá ke dò nkédòò Kuyie ncĩètè kpéi a baá okpààti kó didítítɔu

miεke ké dè dòò. ²¹ Mí nhokpààti Aditakisési m mómumu, mmíi duó ndinùu kukó nyàà kó sidíticéí simou ke tú kè ikuó niùti Esitadasi Kuyie nkùu baké keĩnkè ku kuó wãàti di beke dèè kó dimàà dí dè nhò duó nke báá ɔɔte. ²² Dí ò duó ntimáti péiti cìdòòbè sikoupiisitàati (3000) tidiiti cìdòòbè sikoupiisitàati (30000), menaà nyedíe nsikoupiisìnàà (4000), mmekùò nyedíe nsikoupiisitàati (3000), di pã mukókúó ndi dó dè mmamè. ²³ Kuyie nkùu baké keĩnkè nè ketenkè kù bái ndi nùu ku kó benitibè dò nké di dòòmu nè tikɔnyauti, kè dèe yie nkè ku miεke báá ti do, mí nnè m bí nè n kpààtiyuu. ²⁴ Nte dinùu tɛrì n di duó ndi: Ikuó niùbè nè Defiibe nè bedèmbè nè bèè bàa yebòrè di bá mbè còu dàmpòò nè ihèikèndííti nè tipotanti kpeyi, bèè kó dimàà pĩ mmutómú Kuyie ncíètè.

²⁵ Fó nha mómumu Esitadasi, nè Kuyie nda duó mmèè cii mmieke á ãnné Kuyie nkuó wãàbè nè bebeémbè bèè yó mbekùnè kukó nyàà kó benitibè bemou. Bèè kó dimàà yé Kuyie nkuó kè bèmabè í ì yé dí ì mbè tié. ²⁶ Kè wèè yete ke í tũnne Kuyie nha tũ nkù kó ikuó yoo mí nhokpààti kpeyi, bèe yũs̄ nho to, kòò dò nkékuomu, bèe ò kù. Kè bè bo ò dènnè o kɔbe cuokè bèe ò dènnè, kòò bo yietímu wèe yietí, kè bè me mbo ò kpetínnému bèe ò kpetínné.

Esitadasi sãntemè Kuyie

²⁷ Kè Esitadasii sãnte ti Yiè nKuyie nke dò: Ti Yiè nKuyie n yembè do tũ nkù yètìrì ñdeu. Kuù ãnné okpààti meyèmmè ò bo déúkunnemè ku cíètè tèè bo Sedisademmuu. ²⁸ Kuù duó nkòo kpààti nè bèè tu o kó betũmbè nè bèè tu bekperíbè o kpààtiyuu miεke

kè bè n dḡḡ mēsàà. Mí m móm̄muḡ nkè m múnkεε túóté tikḡnyauti, ke yé ti Yiè nKuyie nni mbonèmè. Mēm̄mε kè n tíi nyIsidayεeribe kó bekótíbè kè bè n neinè kékonní.

8

Bèè do neinè Esitadasi kékò nSedisadεmmu

¹ Kè Esitadasii béi nke dḡ: Nte tíi naàm̄untì kḡbe do n neinè n yíté dii mḡnnì ke nkūnti Sedisadεmmu okpààti Aditakisesei kó dimḡnnì. ² Bèè tu:

Kedisḡmmu Findee naàm̄unkou

nè Etamaa naàm̄unkou,

Danniyεeri nè Atuusi Dafiti naàm̄unkù kou,

³ nè Sekanniya nè Padosi naàm̄unkù kḡbe nè Sakarii kḡku kè bè m̄bo bεm̄ḡu benitidaabè tekḡtè nè sipísìn̄ummù (150), ⁴ nè Pasati-Mḡabu naàm̄unkù kḡbe nè Ediyoyennaii naàm̄unkù kḡbe nè Sakarii naàm̄unkù kḡbe kè bè m̄bo benitidaabè sikḡusidé (200).

⁵ Sekanniya Yasiyεedi naàm̄unkù kou Satuu yaàbí kè bè m̄bo bεm̄ḡu sikḡusitāāti (300).

⁶ Adinni naàm̄unkù kḡbe, Ebeedi Sonnatāā yaàbí, kè bè m̄bo benitidaabè sipísìn̄ummù.

⁷ Edammu naàm̄unkù kḡbe Yesayaa Atadii yaàbí kè bè m̄bo benitidaabè sipísìyiekè.

⁸ Sefatia naàm̄unkù kḡbe Sebadia Mikayεedi yaàbí kè bè m̄bo benitidaabè sipísidé.

⁹ Soabu naàm̄unkù kḡbe Abudiasi Yeyεedi yaàbí kè bè m̄bo benitidaabè sikḡusidé nè tepíítè nè bèni (218).

¹⁰ Yedomiti naàm̄unkù kḡbe Yosifia yaàbí kè bè m̄bo benitidaabè tekḡtè nè sipísikuḡ (160).

¹¹ Bebaii naàm̄unkù kḡbe Bebaii yaàbí kè bè m̄bo bεm̄ḡu benitidaabè sipísidé nè bèni.

12 Asikadi naàmùnkù kou Akatanni yaàbí kè bè ríbo benitidaabè tekùtè nè tepítè (110).

13 Adonnikammu naàmùnkù kòbe bètāāti bèè do tú besámpóbè Edifedee nè Yeiyeedi nè Semmaya kè bè ríbo benitidaabè sipísikuò.

14 Bikibaii naàmùnkù kou Utaii nè Sabudi yaàbí kè bè ríbo bemou benitidaabè sipísiyiekè.

Esitadasi nè o kòbe bè bàátímè ke bo wētení Sedisadēmmu

15 Mēmme kè n tíi mbenìtìbè kukó nkùù pũ ò nke kòrì Aafa èi ku borè kè ti ndè bo ke dò yewe yētāāti, kè n wéi benìtìbè nè ikuó niùbè bá n yí nyà Defii wuò nkòbe. 16 Mēmme kè n tō nkè bèe yúni bekótìbè Ediesee nè Adiyēeri nè Semmaya nè Edunatanni nè Natāā nè Sakarii nè Mesudammu kényiénè Yoyadibu nè Edinatāā tòu, bedé bèè do tiè nKuyie nkuó. 17 Kè m bè tō Kasifia kóo kpààti Ido borè nè o tebíi ke dò bèe bè nàké kè bèe duònní betōmbè bèè bo ti teennè mutōmmú Kuyie nti tū nkù cīētè miēke. 18 Kè Kuyie nní nti bonè, kòo ti duònní Sedebia, onìtì wèè màke meyèmmè. Ò do tú Madi bí kó dēmarè nde Defii bire, Sakòbu yaàbire nè o bí nè o tebíi kè bè ríbo benitidaabè tepítè nè bèni. 19 Kè bèe yíénè Asabia nè o nantè Yesaya Medidaa bire nè o yaàbí, kè bè ríbo benitidaabè sipísidé. 20 Dafiti nè bekpààtìbè tóbè bè do tāāté bè kè bè ríbo benìtìbè sikòusidé nè sipísidé (220) kè bèe bè duó nDefiibe, kè bè bo mbè teennè mutōmmú Kuyie ncīētè miēke kè bèe wāri be yètè.

21 Deñde Aafa kó kukó mborè n dōummè menùboummè kó dikātìrì kè ti bo bou ndinùù kékékunne timáà Kuyie nyìkè, kè ti cēmmu nnaati kè tí tuòkenè diwèi, tínti nè ti cēi kòbe nè ti

kpere. ²² Ifei ìì do m bonè m bo bekemè okpààti behããpànsãndèèbè kè bè ti cíe, ké nti kãnké ti dootitabè. Ti do die nkénákému okpààti ke dò: Kuyie nhõ mbonèmu bèè kù waà, kè bèè kù yete ku mièke dièkèe do be ìnkè. ²³ Mèmmè kè tí boú dinùù kékúónnè Kuyie, kè kùu còuté ti báammì kè ti teennè.

²⁴ De kó difõnkúò kè n tããté ikuó niùbè mièke bekótíbè tepíítè nè bèdébè kényíénè Sedebia nè Asabia nè be tebii mièke benitibè tepíítè. ²⁵ Dènde be ìikè m bennémè timáti péítì nè mesoó nnè tinenti okpààti nè o tũmbè nè o eì kó bekótíbè nè Isidayeeribe bèè dè bo bè do pãmmú yèè pãrè Kuyie ncíètè kpéí. ²⁶ Kè dè mbo timáti péítì tónnì sipísidé, timáti péítì kó tinenti sààti tónnibè bètããti mesoó ntónnì bètããti. ²⁷ Yesoóbo sipísidé kè yè donku mànnè medítibii ntekoupiítè (1000) nè disoowũò kó ibòòke idéí kè ì wenni ke mièti ke dõnnè mesoó nsàámè kè i donku kpeñni. ²⁸ Kè m bè nàké ke dò: Bè di cànnè mèè botí kè di tú ti Yiè nKuyie nkòbe ke pĩ nku tómmú, tinenti bè múnke ti cànnému kè ti tu ti Yiè nKuyie nkpeti, kè bè ti pĩnnè Kuyie ndi yembè do tũ nkù tómmú. ²⁹ Dí nti tò mesàà nké ti tũòkenè Sedisademmu kè ti benné ikuó niùbè dièbè nè Defiibe nè Isidayeeribe kó bekótíbè ìikè, kè ti dọ́ nSedisademmu ti Yiè nKuyie nti tũ nkù cíètè mièke.

³⁰ Mèmmè ikuó niùbè nè Defiibe kè bèè túóté de kó timáti péítì nè mesoó nnè tinenti bè benné ti kè nti tò kétuòkenè Sedisademmu Kuyie nti tũ nkù cíètè.

Bè kèémè nè bè tũòkemè Sedisademmu

³¹ Dibenni tãnkù ketiwè kó diyè tepíítè nè didèri yie ndi ti do ìtémè Aafa kó kukó mborè kénkòri Sedisademmu. Kè Kuyie nní nti bonè kuce ké nti

kānké ti dootitabè nè beyóóbè bo ti dintémè kuce,
³² kè tí tuakení Sedisademma ke dò yewe yètããti ke
 ompu. ³³ Diyè naanni yiè kè tí benné timátì péítì
 nè mesəə nnè tinentì Kuyie ncĩètè mièke, kè tí dè
 duó nyikuó niùtì Odià birɛ Mɛdimɔti, kè Pinasi birɛ
 Edeasaa ò bonè, Defiibe wuɔ nkɔbe Sosuwee birɛ
 Yosabati nè Binnuii birɛ Nɔadia kè bè bɛ bonè. ³⁴ Kè
 ti dè kàa ndeməu, ké dè benné kè dè cɛ̀̀kù mma kù
 do mamè.

³⁵ Bèè kó dimàà ité Babidɔnni ke konní
 Sedisademma kè bèe fíé iwũɔ ti Yiè nKuyie
 nyIsidayɛɛribe tũ nkù kétuɔ, yenaadakè sipísidè
 nè yédéé Isidayɛɛribe wuɔ nyiməu kpéi, yepedakè
 sipísiwɛi nè yèkuò (96), yepedapàà nsipísiyiekè
 nè yèyiekè (77), yebɔdakè tepíítè nè yédéé meyi
 ncíemmè kpéi, deməu kè bèe dè tũ. ³⁶ Kè bèe
 deè kè n náké beheikènkótìbè nè kukó nyàà kòò
 kùmàndáàbè kè bè bo ndake ké n teénnè Isidayɛɛribe
 bèè pĩ nKuyie ncĩètè kó mutɔmmú.

9

Isidayɛɛribe do tùókémè benitipòbè bèè í tũ nKuyie

¹ Kè Isidayɛɛribe kó bekpààtibèe katení m borè ké
 n náké ke dò: Isidayɛɛribe beməu ikuó niùbè nè De-
 fiibe bèè í yàtenè bemáà ibotí tɛi, bè teetè Kannahãã
 kɔbe mbe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Sebusiibe nè
 Amɔniibe nè Mɔabiibe nè Esibiti kɔbe nè Amɔriibe
 bè dɔ̀̀rri mèè yei mme. ² Bembe nè be bí bè tùóké ibotí
 tɛi kó besapàmbè mbe ke puoke, bembe bèè tu Kuyie
 nkɔbe ke kɔkénè bèè í tú Kuyie nkɔbe. Be kpààtibè
 nè sikpààtibíi bèè tu beketibè ke ta de kó mɛdɔ̀̀rri mè
 yeime mièke.

³ N kèè diì m̀nni de kó tináànti kékèrí n yààti kéfõri n yùti nè n deènfè, kénkari kè n yèmmè cààrè. ⁴ Kè kufõwaá nhauté benitibè mabè Kuyie nyIsidayeeriibe tũ nkù yàà bo bè potémè kè bè ntíkú m borè, kè nní nkari dikũnweñni kè dèe tuakenè bè ãã fié diì m̀nni kuyuoku kó iwũã.

Esitadasi bàammè Kuyie nyIsidayeeriibe bemau kpéi

⁵ Dè tũòke diì m̀nni bè bo fié dè kuyuoku kó iwũã kè n yíténí n do kari dè nè meyeñcaàrimè ke baa dáátí tiyaakētíti kédoroo kénínkú kèyoute n nou n Yiè Kuyie mbíékè kè kù bántè ke dò: ⁶ N Yiè nKuyie, ifei ìì m bo n yí dàátí ke bo mbúó a bíékè ti cààrimè meè deuke ke sènté ti yò, kè ti yei nyotí ke káá ntiwetì. ⁷ Nè ti yembè kó dim̀nni nè yíenní ti caàrimè í sénní deè te kè ti dootitabè ti na tínti nè ti kó bekpààtibè nè ti kó ikuó nùbè, ke ti kòu kè ti naá ntidaatì kè bè fèkù ti kperè kè ti ta ifei mieke, dè mè mbo ke ti dòmmè yíe. ⁸ Kè dè í tú di m̀nni ti Yiè nKuyie a me nti kuómmè mesémmè ke duó nkè bèmabè yenté, kàa ti kànnè a cànné diì bòri ti kpéi ndim̀nni sàm̀pòri mieke kè ti yèmmè càté kàa ti om̀p̀nnè. ⁹ Bá nè ti me ntúmè tidaatì, ti Yiè nKuyie nha í ti dootóo, f́õõ duó nkè ti m̀òke metaummè sààmè nè Peresi kóo kpààti, kòò ti pã kuce kè ti bo íi nha cĩètè tèè do, kémòote ti bo mborè Sedisademmu Sudaa tenkè mieke.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkè tiì nti tũòkení ti bo yí ba? Ti yete mèè kpéi nke a nù ¹¹ a do nàké di a pãñáànti náambè kè bèè di wàri, diì tu: Dihèi di tati di ke bo di tieke, di tu dihèi meyei mbo di ndi, benitibè bèè di bo bèè d̀òri isòke dihèi dim̀ou mieke. ¹² Nè de kpéi di báá bè duó ndi kó besampàmbè kè bèè puoke, di me mbáá túóké be kó besapàmbè képuó ndi bí. Di

bá nwanti de kó ibotí kó kuyènnaatí makù bítì, yoo be kó mmèsàà mmamè! Mèmmè di bo kpenkemè kényo ndèè tu desààrè de kó dihèi mièke, kè di bí sòoté kényo de kó dihèi kó desààrè sáà. ¹³ Ti yei nnè ti yetímè deè sũũ ndèè te kè tìi nti tũ̀̀kení, nè memme ti Yiè nKuyie mbá a í yũ̀̀s nti to a do dò nké yè yũ̀̀s mmè, ke ti sùò mbe nnitibè. ¹⁴ Ti ténke báá yie nkécaàrè a tannò kétaunnè timáà bebooféúbè kéntóú be kó besapàmbè ke puokú a mièke yàà bo ti yè kàa ti kuò páíí bá a báá sús nhòmòù. ¹⁵ A wetímu f́́ nti Yiè nKuyie tínti Isidayeeribe ti tũ̀̀ nkù, deè te kè ti kpaá yíe nke bo a ììkè. Ti bantému ti caàrìmè, ti kóo mòù do í mánè kénkpaá ke fòù.

10

Sifube bètimè bè do tũ̀̀óké bèè nitipòbè ibotí tèi mièke

¹ Kè Esitadasi nnínkú Kuyie ncíètè ììkè ke kuò nke kù bàá nke dáanko be yei, kè Isidayeeribe còmú o borè ditĩnni péu benitidaabè nè benitipòbè nè ibí, ke kuò ntinòhnieti. ² Mèmmè Edammu bire Yeyeedi kó debire Sekanniya nàkémè Esitadasi ke dò: Kuyie, ti caàrèmu ti tũ̀̀ókémè benitipòbè ibotí tèi ìì bo di nhèi mièke i cuokè ke puoke, nè memme kuce kpaá bomu tínti Isidayeeribe ti kpéí. ³ Ti dò nkétúóté metáátímè mme Kuyie nyììkè kèbeti ti cuokè ibotí tèi kó benitipòbè ti tũ̀̀óké bè nè be bí kéntũ̀̀ nhokóti Esitadasi nè bèè mòke Kuyie nti tũ̀̀ nkù kó kufõwaá mbè bo ti duó ndìi nùù. Ti yó ntũ̀̀ Kuyie nkuó yèmmè mme. ⁴ Á íté kécómmú! F́́sè te de kó mutõmmú a bá nyĩ̀̀kù ti bo a f́́nkúò ndi, pí mmutõmmú.

⁵ Kè Esitadasii íté kécómmú kédúó nkè ikuó nìùbèè parìkè. Kè Defiibe parìkè kè Isidayeeriibe bemouu parìkè ke dò, bè yóó dòòmu Sekanniya do búi ntì. ⁶ Kè Esitadasi íté Kuyie ncīètè borè, kékote kéta Ediasibu bire Yoananni dieku kényiè mbá ò í ndi, ò me nyi nyà menie, kòo yèmmè cààrè meyei nho kòbe bèè yenté ke konní bè dòò mè kpéí.

⁷ Kè bèè pīéké Sudaà tenkè mieke nè Sedisademmu Sifube bèè kó dimàà konní be kpéí nke dò, bèè tíí nSedisademmu. ⁸ Bekpààtìbè nè beheikènkótìbè kè bèè tããté ke tú: Kè yewe yètããti pēēté kè wèè í kàtení metíímmè bèè ò dènne Isidayeeriibe mieke kétúóté o kperè.

⁹ De m̀̀nnì kè Sudaà kòbe bemou nè Bensamèe kòbe kè bèè tíí nSedisademmu yewe yètããti yenyè mieke ot̀̀nkù oweínwè kó diyìè sipìsìdé, kè benitìbè bemou ntíkú Kuyie ncīètè ke kpeutí nè de kó tinààntì kpéí nè fetaafè nìumè. ¹⁰ Kè ikuó nìùtì Esitadasii íté kè bè nàké ke dò: Di cààrèmu di tùóté dè ibotí t̀̀i kó benitipòbè kè de kó meyei nyíè metēmè ìnkè. ¹¹ Di mm̀̀nnì banténè di cààrimè ti Yiè nKuyie ndi yembè do tũ nkù ììkè, kédòò kù dómè kényatenè dimàà ibotí t̀̀i kòbe bèè bo di nhèi mieke kébèti i kó benitipòbè di tùóké bè.

¹² Benitìbè bemou bèè do tíkú kè bèè pīéké ke dò: Ti dò nkédòòmu a búi ntì. ¹³ Ti né sũmu kè dè wète ke tú diyòò, ti báá na kэмbo ditowaà, dè me nyi tú diyìè dimàà kó mutómmú yoo yèdèé, ti í sénní tínti bèè bo de kó meyei mmièke. ¹⁴ Ti kó bekpààtìbè m̀̀bo die nnè ti kó yeyètè, bèè kó dimàà tùóké benitipòbè ibotí t̀̀i mieke kè bè nk̀̀rìnì di bè kèéte yèè we, kénneínè be ekè kó bekótìbè nè bebeémbè, kè ti nkém̀̀m̀̀nè

Kuyie ndo ti yè kèè miεε de kó meyei nkpréi nkè bo bonkemè.

¹⁵ Kè Asayεedi bire Yonnatanni nè Tikifa bire Yasia kè bèè maa yete de kó tináaṅti, kè Mesudammu nè Sabetaii Defii wuε nkou kè bèè bè kònné. ¹⁶ Bá nè memme kè Isidayεeribeεε dɔɔ bè do tāāté tì kè ikuó nùtì Esitadasii tāāté sicéí kó bekótibè bá tètè cǐtètè kéwāri be yètè, kè bèè kari otānkù pínwè kó diyie ketiri ke bo yà de kó tináaṅti. ¹⁷ Dibenni teri kóo tānkù ketiwè kó diyie ketiri do ndi bè dèèmè bèè do tùóké ibotí tɛi kó benitipòbè de kó tináaṅti.

Bè bàtemè bèè do tùóké ibotí tɛi kó benitipòbè

¹⁸ Ikuó nùbè miεε nte bèè do tùóké ibotí tɛi kó benitipòbè be yètè: Sosuwee naàmùnkù miεε Yotisadaki yaabí nè be tebíi, Maseya nè Ediesεε nè Yadibu nè Kedadia. ¹⁹ Kè bèè béi benitibè bemau ìkè ke dɔ, bè bo beti be pobè, kéféúté dipedaà meyei nhūtímù kpéi. ²⁰ Imεε naàmùnkù kɔbe Ananni nè Sebadia ²¹ Adimmu naàmùnkù kɔbe Maseya nè Ediya nè Semmaya nè Yeyεedi nè Usiya ²² Pasuu naàmùnkù kɔbe Ediyoyennaii nè Maseya nè Isimayεeri nè Natannεyεedi nè Yosabadi nè Edasaa.

²³ Defii naàmùnkù kɔbe: Yosabadi nè Simmeii nè Kedaya kè betòbè ò yu ke tú Kedita yoo Petayaa nè Yeuda nè Ediesεε.

²⁴ Kè bedèmbè kó kutānkù kou mbo weè tu Ediasibu, bèè bàa Kuyie ncǐtètè, kè be kó kutānkù kɔbe mbo bèè yètè tu: Sadummu nè Tedemmu nè Uudi.

²⁵ Isidayεeribe sɔmbe miεε nte bèè do tùóké ibotí tɛi kó benitipòbè Padosi naàmùnkù kɔbe Adammia

nè Isiya Madikia Minyaminni nè Edeasaa Madikia t̄ou nè Bennaya.

26 Edammu naàmùnkù k̄obe: Matanniya nè Sekanniya nè Yeyeedi nè Abudi nè Yedem̄oti nè Edii.

27 Satuu naàmùnkù k̄obe: Ediyoyennaii nè Ediasibu nè Matanniya nè Yedem̄oti nè Sabadi nè Asisa.

28 Bebaii naàmùnkù k̄obe Yeoananni nè Ananniya nè Babaii nè Atidaii.

29 Bani naàmùnkù k̄obe Mesudammu nè Maduki nè Adaya nè Yasubu nè Seadi nè Yedem̄oti.

30 Pasati-M̄abu naàmùnkù k̄obe Adina nè Kedadi nè Bennaya nè Maseya nè Matanniya nè Besadedi Binnuii Manansee.

31 Adimmu naàmùnkù kou Ediesee nè Isia nè Madia nè Semmaya nè Simmeḏḏ,

32 nè Bensamee nè Maduki t̄ou nè Semmadia.

33 Asummu naàmùnkù k̄obe, Matennaii nè Matata nè Sabati. Edifedee nè Yedem̄om̄aii nè Manansee nè Simmeii.

34 Bani naàmùnkù k̄obe, Madaii Amudamu nè Uyeedi,

35 nè Bennaya Bedeiya nè Keduii.

36 Wanniya nè Medim̄oti nè Ediasibu,

37 nè Matanniya nè Matennaii nè Yasaii,

38 nè Banni nè Binnuii nè Simmeii,

39 nè Sedemia nè Natanni nè Adaya.

40 Makinadebairi nè Sasaii nè Sadaii.

41 Asadedi nè Sedemia nè Semmadia.

42 Sadummu nè Amadia nè Sosefu.

43 Nebo naàmùnkù k̄obe, Yeiyeedi nè Matitia nè Sabadi nè Sebina nè Yadaii nè Yoyeedi nè Bennaya.

44 B̄emb̄e k̄o dim̄à tu b̄èè do t̄ùóké b̄emb̄e ibotí t̄èi k̄o benitipòbè. Kè b̄emabè k̄obe b̄è piénè ibí.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Apr 2023 from source files dated 1 Jun 2022

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16